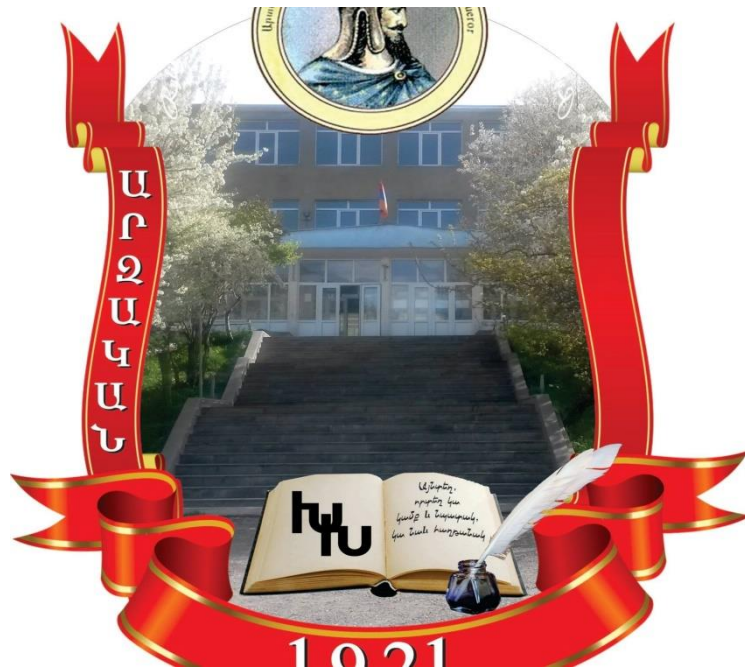

ՀՀ ԿՈՏԱՔԻ ՄԱՐԶԻ
«ԱՐԶԱԿԱՆԻ Խ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-Ի

2023-2028 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԴՊՐՈՑԻ ՏՆՕՐԵՆԻ ՊԱՇՏՈՆԻ ՀԱՎԱԿՆՈՐԴ՝
ԼԻԱՆՆԱ ԳՐԻԳՈՐԻ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Բովանդակություն

Կարգախոս-----	3
Նախաբան-----	4
Դպրոցում հանրակրթության կազմակերպման սկզբունքները և մոտեցումները-----	6
Ընդհանուր դրույթներ-----	8
Դպրոցի առաքելությունը-----	10
Ընդհանուր տեղեկություններ դպրոցի մասին-----	11
Դպրոցի առկա իրավիճակը-----	14
Նպատակները ըստ ոլորտների-----	19
Մանկավարժական համակազմ-----	20
Նպատակ 1 -----	22
Սովորողներ-----	23
Նպատակ 2-----	24
Ուսումնական միջավայր-----	25
Նպատակ 3-----	26
Խորհուրդ և խորհրդակցական մարմիններ-----	27
Նպատակ 4-----	28
Համագործակցություն-----	30
Նպատակ 5-----	31
Ներդպրոցական վերահսկողություն-----	32
Նպատակ 6-----	33
Դպրոցի զարգացման ծրագրի իրականացման ռիսկերը և դրանց ազդեցությանն ուղղված գործողությունները-----	34
Դպրոցի տնօրենի գործունեության հիմնական սկզբունքները-----	36
Դպրոցի տնօրենի կադրային քաղաքականությունը-----	37
Դպրոցի առջև ծառացած խնդիրների լուծումը-----	39
Դպրոցի դաստիարակչական համակարգի կատարելագործում-----	40
Ընտանիք- դպրոց համագործակցության բարելավումը-----	45
Աշխատանք մանկավարժական համակազմի հետ-----	47
Աշակերտների ինքնավարության բարելավում-----	50
Դպրոցի հիմնական խնդիրների լուծման ուղիները, պատասխանատուները, կատարման ժամանակացույցը-----	51
Դպրոցի գործունեությունը ըստ ուղղությունների-----	54
Դպրոցի զարգացման ծրագրից ակնկալվող արդյունքները-----	55
Դպրոցի զարգացման ծրագրի գնահատման չափանիշները , վերահսկողությունը-----	56
Հավելված 1-----	57
Հավելված 2-----	60
Հավելված 3-----	61

Կրթությունն ազատության
ոսկե դուռը
բացելու բանալին է:

ՆԱԽԱԲԱՆ

Զարգացման ծրագիրը հանրակրթական ուսումնական հաստատության կարևորագույն ռազմավարական փաստաթուղթ է: Դպրոցի զարգացման ծրագրի հիման վրա պլանավորվում է աշխատանքը դպրոցում՝ ապահովելով դպրոցի 5 տարվա զարգացման տեսլականը:

Ժամանակակից աշխարհում գրեթե բոլոր ոլորտներում փոփոխություններն աննախադեպ արագ ու դինամիկ են ընթանում: Նման փոփոխությունների առանձնահատկություններից մեկն այն է, որ գիտության ու տեխնիկայի ընձեռած նոր հնարավորությունները արագորեն ներթափանցում են հասարակական հարաբերությունների, կյանքի կազմակերպման, աշխատանքի, գիտելիքների ձևավորման ու փոխանցման ոլորտ: Շարունակաբար նորացվող, զարգացող ու փոփոխվող գիտելիքները և դրա ստեղծման համար անհրաժեշտ նորարարությունն ու ստեղծագործականությունը դառնում են մրցունակության և արդյունավետության բարձրացման կարևորագույն գործոններ՝ թե՛ անհատական, թե՛ ներպետական և թե՛ համաշխարհային մակարդակներում: Գիտելիքն այսօր այլևս լոկալ բնույթ չի կրում. ցանցերի ու հեռահաղորդակցման դարաշրջանում աշխարհի որևէ ծայրում ստեղծված գիտելիքն արագորեն տեղայնացվում է աշխարհի մեկ այլ անկյունում: Նման պայմաններում առավել արդյունավետ ու հաջողակ են այն անհատները, խմբերն ու պետությունները, որոնք կարողանում են կիրառել նորագույն գործիքների ավելի մեծ տեսականի և բաց են շարունակ տեղի ունեցող փոփոխությունների առաջ, բայց չեն կորցնում իրենց ինքնությունը: Նրանք տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաների (SՀS) միջոցով ցանցավորված են միմյանց և աշխարհի հետ, կարողանում են աշխատել թիմերով, ստեղծագործաբար են մոտենում կյանքի առաջադրած խնդիրներին և պատրաստ են շարունակաբար սովորել: Այս ամենին հասնելու հիմնական ճանապարհը դպրոցական կրթությունն է, որի ձևերն ու բովանդակությունը, ինչպես նաև կրթական միջավայրը փոխվում են՝ արձագանքելով գիտելիքի փոխանցման և տարածման արագընթաց տեմպերին ու պահանջներին: Համաշխարհային արդի զարգացումներն իրենց անմիջական ներգործությունն են ունենում հանրակրթական դպրոցի վրա՝ առաջադրելով

տարատեսակ խնդիրներ: Գիտատեխնիկական առաջընթացի աննախադեպ արագության, բարձր տեխնոլոգիաների հարաճուն ներդրման և կիրառման հետևանքով ազգային և համաշխարհային տնտեսություններն անընդհատ վերակառուցվում են: Արդյունաբերական տնտեսությունը վերաճում է գիտելիքների տնտեսության, իսկ հասարակությունը դառնում է տեղեկատվական: Անընդհատ փոփոխվում է աշխատանքային միջավայրը, նորովի են կազմավորվում և վերաբաշխվում աշխատատեղերը: Որակյալ մասնագետների պահանջարկն առաջնահերթ է դարձնում աշխատանքային շուկայի պահանջներին արագորեն հարմարվելու և տեղաշարժվելու կարողությունը:

Հանրակրթության դերն աճում է. միաժամանակ կրթությունը վերաճում է մի գործոնի, որը նպաստում է հասարակության մեջ մարդու դերի առավել արժևորմանը՝ զարգացնելով համակեցության, հանդուրժողականության և արժեքային որակներ:

Հանրակրթության համակարգում տեղի են ունենում համակարգային փոփոխություններ, որոնք պայմանավորված են ոչ միայն ազգային առանձնահատկություններով, այլև համաշխարհային զարգացումներին բնորոշ աշխարհաքաղաքական, ժողովրդագրական, մշակութային, սոցիալական գործոններով:

Հանրակրթության էական բարեփոխումը և առաջանցիկ զարգացումը դառնում են անհրաժեշտ ու անխուսափելի: Պետության և ազգի անվտանգության ապահովման ու հզորացման գործում գերակա խնդիր է դառնում պետական մտածելակերպ ունեցող և ապագայի մարտահրավերներին դիմակայելու պատրաստ մարդու ձևավորումը:

Կրթական բարենպաստ միջավայրի ստեղծման անհրաժեշտությունը ենթադրում է ուսուցման ավանդական մոտեցումների վերանայում և հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների նկատմամբ վերաբերմունքի ճշգրտում:

1. ԴՊՐՈՑՈՒՄ ՀԱՆՐԱԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՄՈՏԵՑՈՒՄՆԵՐԸ

Հայաստանի Հանրապետությունը հռչակում և երաշխավորում է հանրակրթության բնագավառի զարգացումը՝ որպես անհատի և հասարակության անվտանգության և կայուն զարգացման ապահովման, հայ ինքնության պահպանման կարևոր երաշխիք: Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

Հայաստանի Հանրապետությունը համընդհանուր ներառական կրթությունը հռչակում է որպես յուրաքանչյուր երեխայի կրթության իրավունքի ապահովման երաշխիք: Ներառական կրթության քաղաքականությունը նպատակաուղղված է յուրաքանչյուր երեխայի կրթության մատչելիության, հավասար մասնակցության հնարավորության և որակի ապահովմանը:

Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության ժողովրդավարական և աշխարհիկ բնույթը:

Միջնակարգ կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքը կրթության զարգացման պետական ծրագիրն է:

Հայաստանի Հանրապետությունում հանրակրթությունն իրականացվում է գրական հայերենով՝ «Լեզվի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներին համապատասխան, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է յուրաքանչյուր սովորողի՝ մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական զարգացմանը.

- 1) մարդկային արժանապատվության պահպանմանը,
- 2) իր ընդունակություններին, կարողություններին և առողջությանը համապատասխան ուսումնական միջավայրում նրա հասարակական հարմարեցմանը,
- 3) ինքնասպասարկման ունակությունների ձեռք բերմանը և ինքնուրույն կյանքի նախապատրաստմանը,
- 4) մասնագիտական կողմնորոշմանը և մասնագիտական աշխատանքային գործունեության նախապատրաստմանը,
- 5) ընտանեկան կյանքին պատրաստվածության ապահովմանը,
- 6) որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը:

2. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ՀՀ Կոտայքի մարզի «Արզականի Խ.Խաչատրյանի անվան միջնակարգ դպրոց» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության առաջիկա հինգ տարիների զարգացման ծրագիրը կազմվել է հանրակրթության ոլորտը կանոնակարգող հետևյալ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան.

Հայաստանի Հանրապետության «Սահմանադրություն», «Կրթության մասին», «Հանրակրթության մասին», «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին», «Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքներով, «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով, այլ օրենքներով և դրանցից բխող ենթաօրենսդրական ակտերով:

ՀՀ Կառավարության սահմանած «Հանրակրթության պետական չափորոշի» դրույթներով:

ՀՀ ԿԳՄՄ նախարարի 2022 թ-ի սեպտեմբերի 22-ի N 35 Ն հրամանի՝ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի մշակման պահանջներով ու ձևաչափով:

ՀՀ Կոտայքի մարզի «Արզականի Խ. Խաչատրյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի կանոնադրությամբ:

Հաստատության աշակերտների համար ստեղծվելու են բոլոր հնարավորությունները՝ իրականացնելու կրթության իրենց իրավունքը:

ՀՀ Կոտայքի մարզի Արզականի Խ.Խաչատրյանի անվան միջնակարգ դպրոցի զարգացման 2023-2028թթ. ծրագիրը մշակելիս հաշվի են առնվել նաև դպրոցի տնօրենի, տնօրենի տեղակալների և մանկավարժների նախորդ ուսումնական տարիների հաշվետվությունները, հաստատության ձեռքբերումները, ծնողական, աշակերտական և մանկավարժական խորհուրդների կողմից ներկայացված առաջարկությունները, դպրոցում առկա հիմնախնդիրները:

ՀՀ Կոտայքի մարզի Արզականի Խ. Խաչատրյանի անվան միջնակարգ դպրոցի զարգացման ծրագրի մշակման համար կատարվել են հետևյալ քայլերը՝

- 1/ սահմանվել է դպրոցի առաքելությունը,
- 2/ վերլուծվել է առկա իրավիճակը, բացահայտվել եղած հիմնախնդիրները,
- 3/ սահմանվել են հիմնական նպատակները և դրանցից բխող խնդիրները,

- 4/ սահմանվել են հիմնական գերակայությունները, մշակվել կատարման համար անհրաժեշտ գործողությունները և միջոցառումները,
- 5/ սահմանվել են հիմնական ռազմավարությունները, գնահատվել եղած և անհրաժեշտ մարդկային, նյութական միջոցները,
- 6/ կատարվել է ռիսկերի գնահատում և դրանց կանխարգելման քայլեր,
- 7/ ենթադրվել են ծրագրից ակնկալվող արդյունքները:

3.ԴՊՐՈՑԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Յուրաքանչյուր երեխա ունակ է սովորելու,սակայն յուրաքանչյուրն ունի զարգացման իր հետագիծը:

2. Բարձրակարգ կրթություն ստանալու համար անհրաժեշտ կրթական միջավայրի ձևավորում:

3. Կրթական նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, կրթության անհատականացման շնորհիվ որակյալ կրթություն ստանալու համար անհրաժեշտ պայմանների ձևավորում:

4. Հետագա կյանքում սովորողների ինքնահաստատման համար անհրաժեշտ կոմպետենցիաների ձեռքբերման բարենպաստ կրթական միջավայրի ապահովում:

4. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԴՊՐՈՑԻ ՄԱՍԻՆ

Առկա դպրոցի շենքը կառուցվել է 1971 թվականին, բաղկացած է 1 մասնաշենքից և կից կառույցից:

Դպրոցը աշխատում է հնգօրյա աշխատանքային շաբաթով՝ մեկ հերթով:

Մասնաշենքը եռահարկ է, իսկ կցակառույցը՝ մեկ հարկանի:

2009-2011 թվականներին վերանորոգվել է դպրոցի հիմնական եռահարկ մասնաշենքը: Կցակառույցում է գտնվում դպրոցի մարզադահլիճն ու նիստերի դահլիճը: Մարզադահլիճը հագեցված չէ մարզագույքով, եղած գույքը շատ հին է և չի ծառայում նպատակին:

Դպրոցում՝ վերանորոգված մասնաշենքում, այս պահին գործում է՝

- ✓ 12 դասասենյակ՝ մեծ մասը համալրված է նոր գույքով:
- ✓ 3 վարչական սենյակ:
- ✓ 2 համակարգչային լսարանում առկա է հետևյալ գույքը՝ նոթբուք, պոռնեկտոր, պլանշետ, համակարգիչ, որոնց մեծ մասը հին է, նոր է միայն <<Դասավանդի՛ր, Հայաստան>> հիմնադրամի կողմից նվիրաբերված 1 պոռնեկտորը և 8 պլանշետը:
- ✓ Նախնական զինպատրաստության դասասենյակ, որը կարիք ունի թարմացման:

- ✓ Զենքի պահեստ:
- ✓ Գրադարան՝ ունի ժամանակակից և մանկական գրականության կարիք:
- ✓ ճաշարան՝ 2015 թվականից ՀՊԾ- և ՄԱԿ-ի հայկական հիմնադրամի աջակցությամբ , ծնողական խորհրդի մասնակի ներդրումով 1-4-րդ դասարանների աշակերտները օգտվել են <<Տաք սնունդ>> ծրագրից: 2022թ.-ին վերանորոգվել և համալրվել է նոր գույքով: 2023թ.-ից սկսած օգտվում են <<Դպրոցական սնունդ և երեխաների բարեկեցություն>> ազգային ծրագրից:
- ✓ Պահակակետ:
- ✓ Լաբորատորիա՝ առկա նյութերը հին են և կարիք ունեն թարմացման:
- ✓ 6 սանհանգույց:

Այս պահին դպրոցի ամբողջ տարածքը ցանկապատված է: Դպրոցն ապահովված է կապի և արտակարգ իրավիճակների ազդարարման համակարգով, սարքին վիճակում գտնվող հակահրդեհային, անվտանգության լրակազմով:

Դպրոցի կանոնադրությունը հաստատվել է ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի Հրազդանի տարածքային բաժնի կողմից :

Գրանցում № 85.210.01597

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից տրված լիցենզիայի համաձայն դպրոցն իրավունք ունի իրականացնելու հետևյալ հանրակրթական ծրագրերը՝

- Տարրական/ընդհանուր՝ 1-ին աստիճան/- 140 տեղ (լիցենզիա Ա № 0304)
- Հիմնական/ընդհանուր՝ 2-րդ աստիճան /- 320 տեղ (լիցենզիա Ա №0299)
- Միջնակարգ/ընդհանուր՝ 3-րդ աստիճան /- 180 տեղ(լիցենզիա Ա № 0242)

2022-2023 ուստարում կոմպլեկտավորվել է 12 դասարան՝ թվով 305 սովորող:

Դպրոցում աշխատում են 26 մանկավարժ: Վերոհիշյալ մանկավարժներից մեկն ունի միջին մասնագիտական կրթություն: Ֆիզիկայի ուսուցչուհին 2022թ.-ից <<Դասավանդի՛ր, Հայաստան>> հիմնադրամի ուսուցիչ-առաջնորդ է: Այս տարի «Սեփական նախաձեռնությամբ (կամավոր) ատեստավորման համակարգի ծրագրով» իրականացված առարկայական գիտելիքների ստուգմանը ուսուցիչներից մասնակցություն չի եղել:

Դպրոցն իրականացնում է.

- ✓ Ներառական կրթություն: Վկայագրվել են 3 ԿԱՊԿՈՒ սովորողներ՝միջին

աստիճաններով:

- ✓ Դպրոցն ունի 1 ուսուցչի օգնական:
- ✓ Համատեղությամբ աշխատող 5 ուսուցիչ:
- ✓ Ուսուցիչ/սովորող փոխհարաբերությունները $305/26 \approx 12$:
- ✓ Ուսուցիչների միջին շաբաթական ծանրաբեռնվածությունը $14,6 \approx 15$ ժամ է:

5. ԴՊՐՈՑԻ ԱՌԿԱ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

➤ ՄԱՐԴԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

№	2023թ.		
1	Մանկավարժների ընդհանուր թիվը	26	3 վարչական
2	Սովորողների թիվը	305	
3	Բարձրագույն կրթությամբ ուսուցիչներ	25	
4	Տարակարգ ունեցող ուսուցիչներ	0	
5	Համատեղությամբ աշխ. Ուսուցիչներ	5	
6	Ուսուցիչ/սովորող փոխհարաբերությունը	$305/26 = 12$ աշ.	
7	Ուսուցիչների միջին շաբաթ. ծանրաբեռնվածություն	≈15 ժամ	
8	Առարկայական մեթոդ միավորումներ	6	
9	Սպասարկող անձնակազմ՝	8	
10	Սպասարկող անձնակազմ/աշակերտ հարաբերակց.	38	
11	Հաշվապահ	1	
12	Օպերատոր	1	
13	Մոցիալական մանկավարժ	0	
14	Ուսուցչի օգնական	1	

➤ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄԸ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՍՏԻՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ՀԱՍՏԻՔՆԵՐԻ ԹԻՎԸ
Տնօրեն	1
Տնօրենի տեղակալ ուսումնական աշխատանքների գծով	1
Տնօրենի ՄԿԱ գծով տեղակալ	1
Դաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպիչ	1
Քաղաքաշտպանություն և զինդեկ	1
Ուսուցիչներ	21

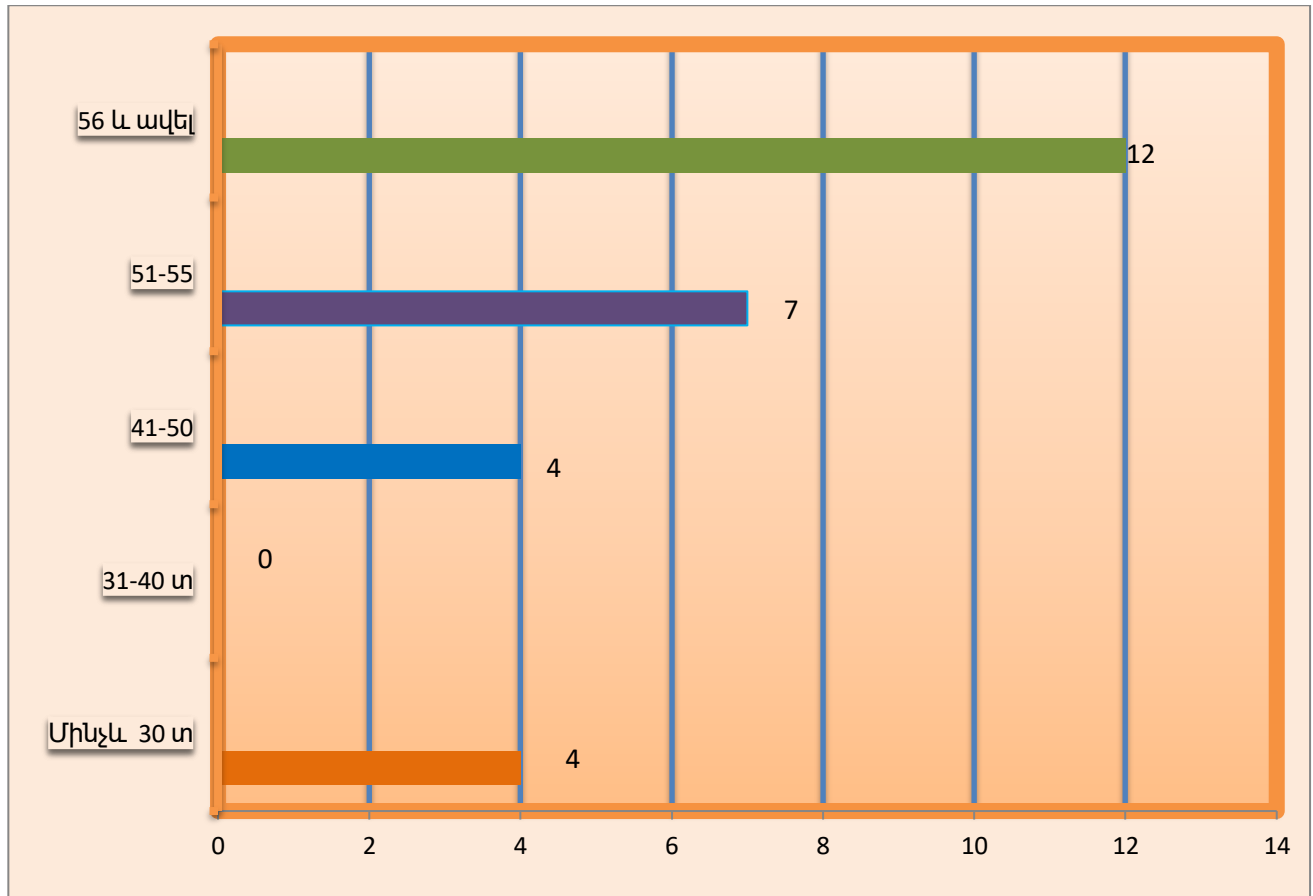
➤ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄ /հաստիք/

Հաշվապահ	1
Գրադարանավար	1
Գործավար	0
Օպերատոր	1
Լաբորանտ	1

➤ ՍՊԱՍԱՐԿՈՂ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄ

Հավաքարար	3
Պահակ	3
Տնտեսվար	1
Դռնապահ	1

Ուսուցիչների տարիքային խումբը

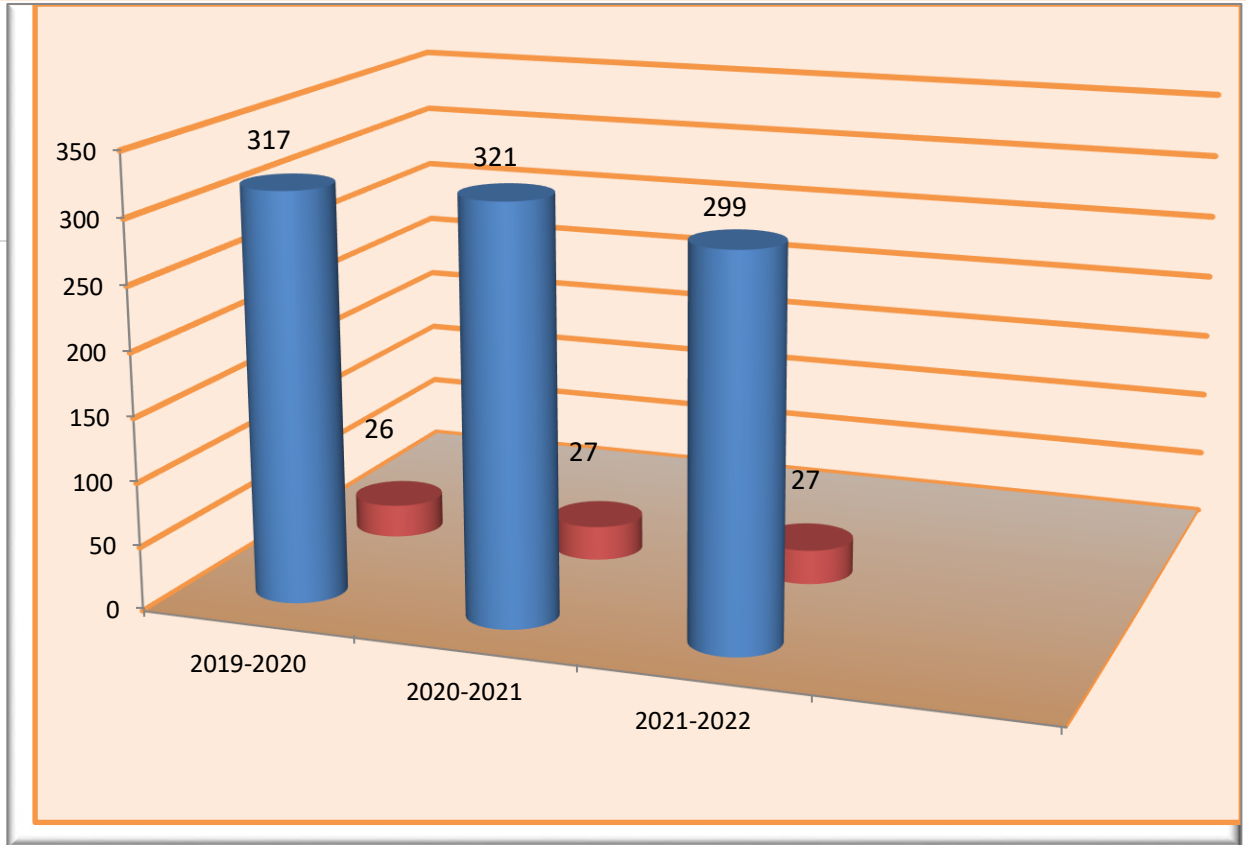

ԱՇԱԿԵՐՏ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄ

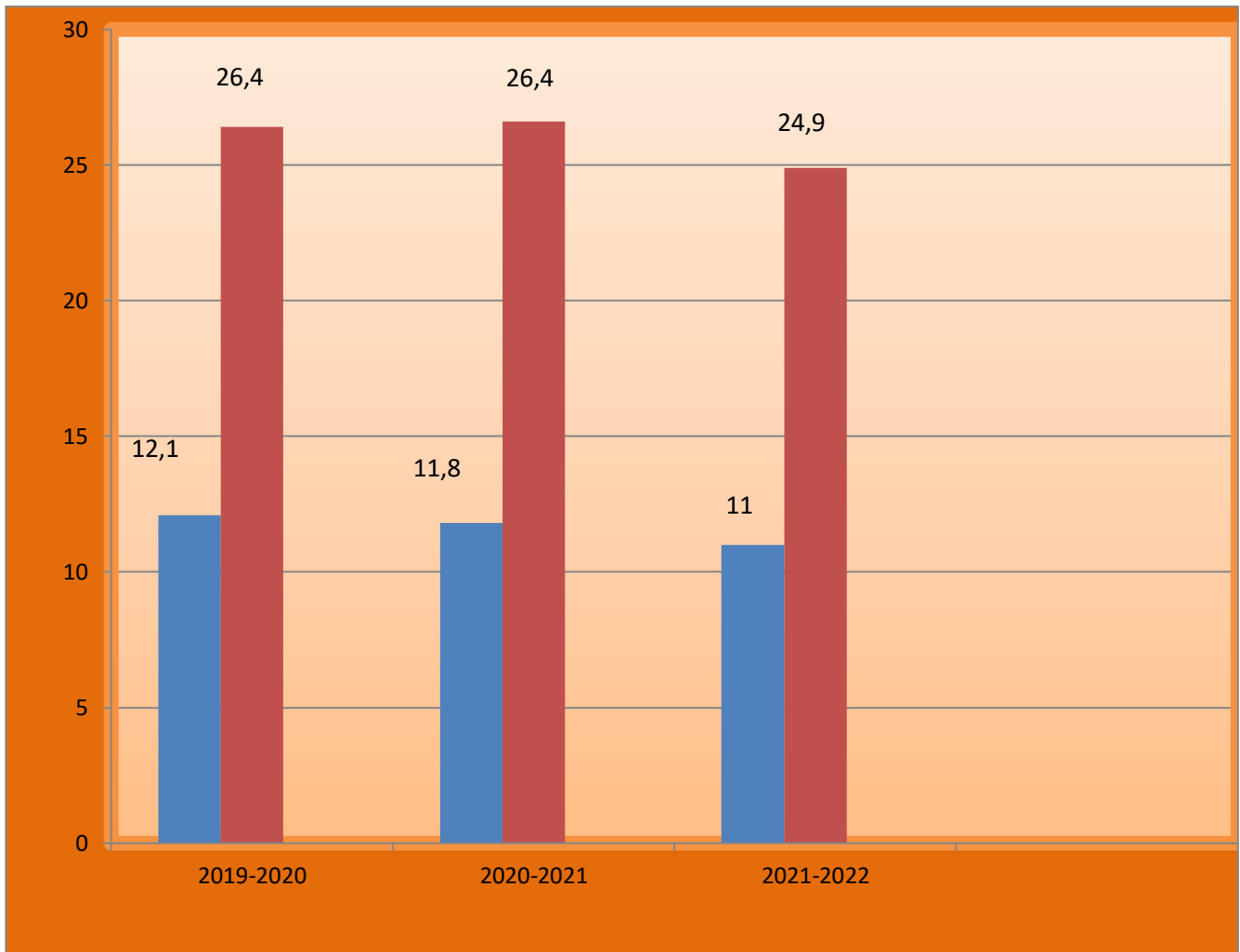
- Սովորողների ընդհանուր թիվը

- Ուսուցիչների ընդհանուր թիվ

Սովորողների և ուսուցիչների թվի դինամիկան
2019-2022թ.

- Սովորող/ուսուցիչ հարաբերությունը
- Դասարանների միջին խտությունը

6. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ

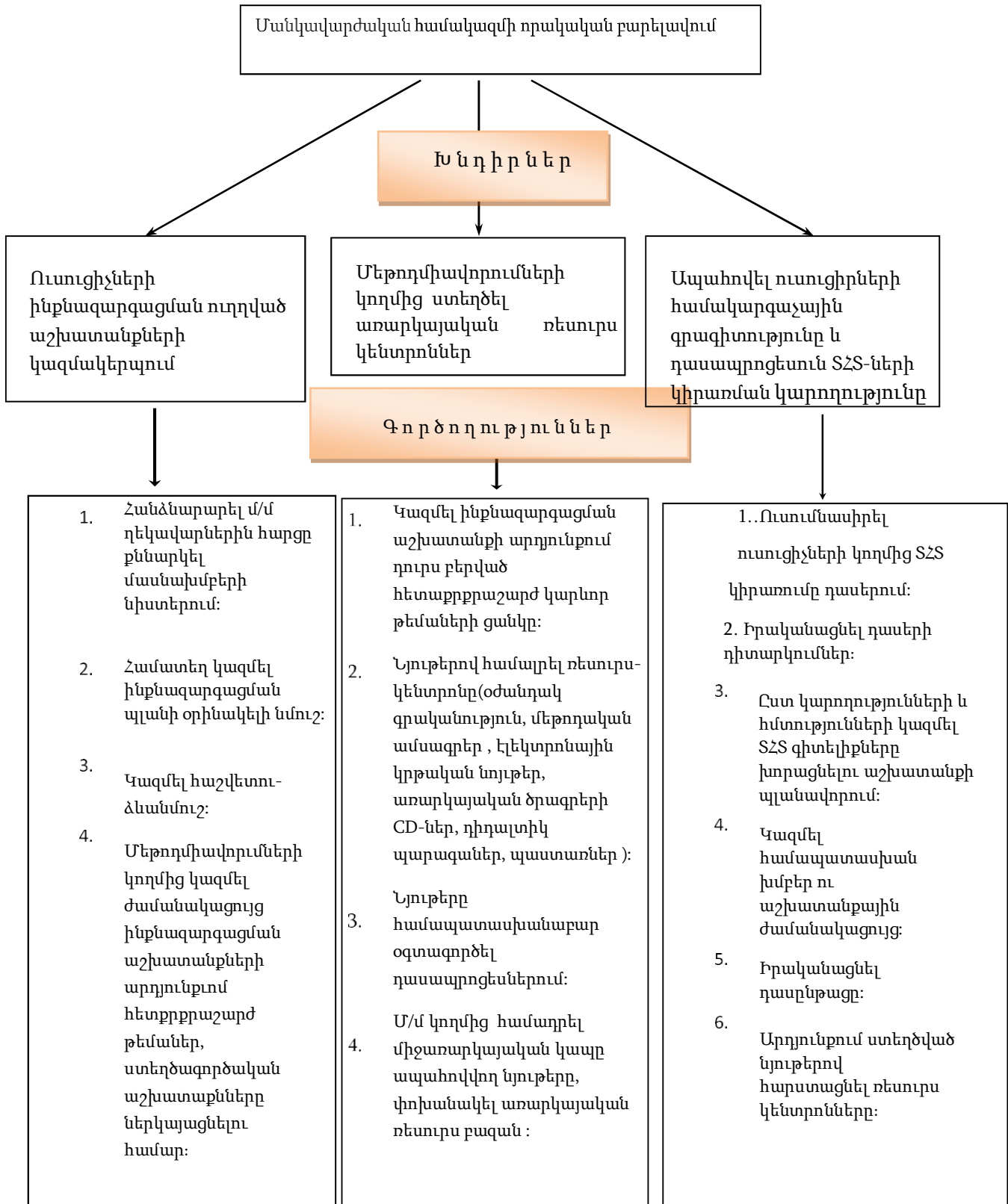
N	Ոլորտ	Նպատակ
1	Աշխատակազմ (կադրեր)	Մանկավարժական համակազմի որակական բարելավում
2	Սովորողներ (ուսումնական գործընթաց)	Սովորողների կրթական կառուցվածքի բովանդակային վերազինում
3	Ուսումնական միջավայր	Ժամանակակից կրթական պահանջներին բավարարող ուսումնական միջավայրի (ֆիզիկական միջավայր, նյութատեխնիկական բազա) ապահովում
4	Խորհուրդներ	Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների դերի բարձրացում
5	Համագործակցություն	Սովորողների սոցիալականացման ապահովում
6	Ներդպրոցական վերահսկողություն	Դպրոցում ուսումնաստիարակչական գործընթացի վիճակի մասին ամբողջական և համակողմանի տեղեկատվություն

7. ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄ

Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական գործունեության կենտրոնական դեմքն ուսուցիչն է, իսկ կրթակարգի ներդրման հաջողության հիմնարար գործոնը՝ ուսուցիչների մասնագիտական կատարելագործման արդյունավետ իրականացումը: Այսօր մեր հանրապետությունը թևակոխել է կրթության բովանդակային բարեփոխումների նոր փուլ: Կրթական քաղաքականությունը մեծացնում է ուսուցիչների պատասխանատվությունը: Մերօրյա ուսուցիչն իր գիտելիքները, վարպետությունը և կարողունակությունները հարստացնելու խնդիրներ ունի:

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր	Հնարավորություններ	Վտանգներ
- Մանկավարժական համակարգը մեծ է՝ թվով 26: - Մեծամասնություն են կազմում 40 անց ուսուցիչները: - Մեծամասնությունն ունեն բարձրագույն կրթություն:	- Ուսուցիչները խուսափում են «Տարվա լավագույնները» մրցույթին և կամավոր ատեստավորմանը մասնակցելուց: - Ուսուցիչների մի մասը չի ընդունում ներառականությունը դպրոցում:	- Անհրաժեշտ է մշակել և ներդնել ուսուցիչների գնահատման և խրախուսման համակարգ: - Անհրաժեշտ է իրականացնել նախագծեր, ձեռնարկներ, որոնք կոգնորեն, կմոտիվացնեն և մրցակցային ոգի կմտցնեն ուսուցչի աշխատանքում:	- Ուսուցիչների մեծ ծանրաբեռնվածությունը: - Ուսուցիչների մոտիվացիայի պակասը՝ կապված աշխատավարձի հետ:

• Կոլեկտիվում կան ինչպես փորձառու, այնպես էլ երիտասարդ ու ակտիվ ուսուցիչներ:	• Ուսուցիչների զգալի մասը նախաձեռնողականություն չի դրսևորում ինքնակրթության ուղղությամբ: • Ուսուցիչների որոշ մասի մոտ թույլ են S2S հմտությունները: • Ցածր է մոտիվացիայի մակարդակը: Քիչ են փոխադարձ դասալսումները: • Ցածր է իրականացվող նորարարությունների թիվը: • Ուսուցիչներն ընդգրկված չեն նախագծերի մեջ:	• Կազմակերպել ներդպրոցական սեմինարներ, քննարկումներ: • Խթանել ուսուցչի ինքնագարգացման մոտիվացիան: • Իրականացնել արտաքին վերապատրաստումներ, նախագծեր՝ օգտագործելով ուսուցիչների ներուժը: • Աշխատանքներ ձեռք առնել հեռավար ուսուցում իրականացնող դպրոց դառնալու ուղղությամբ: • Խրախուսել նորարարություններն ու նախաձեռնողականությունը:	
--	---	--	--

8. ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐ

Ուսման գործընթացում ամենօրյա զարգացումը անհրաժեշտ է և անխուսափելի, քանզի մեր ապագա քաղաքացին պետք է կրթվի ու դաստիարակվի գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին համապատասխան:

Իրավիճակի	Վերլուծություն
ուժեղ կողմ 1.Տարեկան առաջադիմությունը 100% է: 2.Դպրոցում կան օժտված և շնորհալի աշակերտներ, որոնք ակտիվ մասնակցում են մարզամշակութային միջոցառումների և ունեն գրանցված հաջողություններ: 3.6-12 դասարանների գրեթե բոլոր աշակերտները տիրապետում են S2S –ներին: 4.Դպրոցն ունի ներառական կրթության փորձ, որը նպաստում է ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների հետ աշխատանքին: 5.Դպրոցում սովորող բոլոր աշակերտները ապահովված են դասագրքերով, գրենական պիտույքներով : 6.Դպրոցում հաճախակի կազմակերպվում են դաստիարակությանն ուղղված տարբեր բնույթի համադպրոցական միջոցառումներ: 7.2019-2020թթ. բուհ ընդունվել են 8 աշակերտ 42% 2020-2021թթ. բուհ ընդունվել են 14 աշակերտ 63% 2021-2022թթ. բուհ ընդունվել են 3 աշակերտ 23% 8.Աշակերտների ներգրավվածություն արտադասարանական աշխատանքներին և միջոցառումներին	թույլ կողմ 1.Գերազանց առաջադիմությամբ սովորում է աշակերտների 14%: 2.Տարական դասարաններում գերազանց սովորողների թիվը ավել է միջին և ավագ դասարաններում սովորողների թվից: 3.Գերազանց սովորող աղջիկների թիվը ավել է տղաների թվից: 4.Աճել է բացակայությունների թիվը: 5.Չեն մասնակցում <<Կենգուրու>>, <<Մեդու>>, <<Ռուսական արջուկ>> և այլ մրցաշարերին: 6. Որոշ աշակերտներ դուրս են մնում ծնողների վերահսկողությունից, որը բերել է ուսման նկատմամբ անտարբերության: 7.Կա ընթերցանության պակաս, իսկ ավագ դպրոցում՝ ընդհանրապես նվազում է հետաքրքրությունը գրքի նկատմամբ 8.Բնագիտական առարկաներից, ռուսերենից օլիմպիադայի մասնակիցներ տարածքային և մարզային փուլերում չկան: 9.Ակտիվ չէ աշակերտական խորհուրդը:

ՆՊԱՏԱԿ 2

Սովորողների կրթական կառուցվածքի և
բովանդակության վերազինում

Խնդիրներ

1 Ուսուցման և
գարգացման
ապահովումը կրթական
ծրագրերի շրջանակում
(կարողունակություններ
ի գարգացում):

2. Սովորողների ուսուցման և
դաստիարակության իրավունքի
իրացումը հանրակրթական
պետական չափորոշին
համապատասխան:

3. Նորարարական ծրագրերի
իրականացում, մեթոդական և
դիդակտիկ նյութերի
ապահովում:

Գործողություններ

1.Սովորողներին ծանոթացնել
քննադատական մտածողության և
ճանաչողական մեթոդներին ու
ձևավորել դրանք գործնականում
կիրառելու կարողություններ և
հմտություններ:

2. Զարգացնել հաղորդակցական
կարողություններ և հմտություններ:

3.Համագործակցային
կարողություններ և հմտություններ;

4.Ստեղծագործական,քննադատական
կարողություններ և հմտություններ:

5.Ինքնուրույն գործունեության
կարողություններ և հմտություններ:

Ուսուցման հետ զուգահեռ
կազմակերպում՝
1.հայրենասիրական,
2.մարդասիրական,
3.քրիստոնեական,
4.ֆիզիկական,
5.գեղագիտական,
6.մշակութային ,
7.աշխատանքային,
դաստիարակություն:

1.Անհատական ուսուցման
կազմակերպում և վերահսկում:
2.<<Շրջված դասարան>> մեթոդի
կիրառում:
3.Ուսուցման մեջ ներդնել
առարկայական էլեկտրոնային
դասեր (ԿԳՄՄ-ի էլեկտրոնային
կրթական նյութեր,պաշարների
շտեմարան էջից):
4.Կազմակերպել հեռավար ուսուցում:

9. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

Կրթության կարևորագույն բաղադրիչներից մեկը ուսումնական միջավայրն է, որը նպաստում է կրթության որակի բարձրացմանը, սովորողի առողջության պահպանմանը, ֆիզիկական զարգացմանը:

Իրավիճակի	Վերլուծություն
ուժեղ կողմ	թույլ կողմ
➤ Դպրոցի շենքը քարե կառույց է : ➤ Դպրոցն ունի շուրջօրյա ջրամատակարարում, լոկալ ջեռուցում: ➤ Առկա է համակարգչային կաբինետ համակարգիչներով, անվճար ինտերնետ կապ : ➤ Ուսումնական պարապմունքներն անցկացնելու համար առկա են առարկայական պասատառներ, դիդակտիկ նյութեր, գործիքներ, պարզագույն փորձերի ժամանակ օգտագործելով լաբորատոր սարքավորումներ : ➤ Առկա է ՏՀՏ-ի անհրաժեշտ որոշակի քանակ (համակարգիչներ, պատճենահանման սարք, պրոյեկտոր և այլն):	➤ Քիչ են համակարգիչների թիվը : ➤ Չկան առարկայական կաբինետներ: ➤ Չկան ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած լաբորատորիաներ ,նյութեր: ➤ Առկա դասասենյակների մակերեսները չեն համապատասխանում սանիտարական նորմերով սահմանված չափանիշներին: ➤ ԿԱՊԿՈՒ երեխաների համար շենքի ներսում անհրաժեշտ հարմարեցումները բացակայում են: Չկա թեքահարթակ: ➤ Դպրոցի շենքային պայմանները սահմանափակ են: ➤ Համակարգիչների մեծ մասը ֆիզիկապես մաշված է : ➤ Դպրոցի նյութատեխնիկական բազայի, գույք-սարքավորումների սակավություն: ➤ Գրադարանը համալրված չէ նոր գրականությամբ,պակաս է մասնագիտական գրականությունը: ➤ Լաբորատոր սարքավորումները հնացած են, շատ անհրաժեշտ նյութեր բացակայում են:

ՆՊԱՏԱԿ 3

Ժամանակակից կրթական պահանջներին բավարարող ուսումնական միջավայրի (ֆիզիկական միջավայր + նյութեխնկական բազա) ապահովումը:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

1. Բարեկարգ ֆիզիկական վայրի ապահովում:

2. Ստեղծել բարենպաստ պայմաններ առողջության պահպանման և ֆիզիկական զարգացման համար:

3. Դպրոցի կրթական պահանջներին համապատասխան ունենալ առարկայական կաբինետներ:

1. Ապահովել օդափոխությունը, մաքրությունը:
2. Ստեղծել ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների համար անհրաժեշտ պայմաններ:
3. Դպրոցի սովորողների և ծնողների աջակցությամբ տարածքը կանաչապատել և ապահովել խնամքը:

Գործողություն

1. Կազմակերպել սանիտարական օրեր, համագործակցել տարածքի տեղամասային բժշկի հետ, առանձին թեմաների շուրջ կազմակերպել զրույցներ, սեմինար- պարապմունքներ:
2. Հանրային առողջության, կիրառական ռազմագիտության, քաղաքացիական պաշտպանության թեմաներով զարգացնել սովորողների կարողությունը:

1. Հետևել կաբինետային սենյակների հարմարեցմանը դպրոցի կրթական պահանջներին՝ համագործակցելով վարչատնտեսական մասի համակարգողի հետ:
2. Համալրել ռազմագիտության կաբինետը :
3. Գրադարանը պարբերաբար համալրել անհրաժեշտ գրականությամբ:

10.ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

Դպրոցի զարգացման նպատակներից է կառավարման որակի բարձրացումը, որը կիրականացավի բոլոր շահառու մարմինների համագործակցության արդյունքում: Այդ համագործակցությունը դպրոցի կառավարումը կդարձնի առավել մասնակցային, թափանցիկ և արդյունավետ: Դրա համար անհրաժեշտ է ակտիվացնել նրանց գործունեությունը և բարձրացնել նրանց դերն ու հեղինակությունը դպրոցում:

Իրավիճակի	Վերլուծություն
ուժեղ կողմ	թույլ կողմ
Դպրոցում գործում է միացյալ կառավարման խորհուրդ՝ տասնչորս անդամից կազմված: Խորհուրդը հաստատության Կանոնադրության համաձայն պատշաճ կատարում է իր աշխատանքները: Դպրոցի 26 մանկավարժները հանդիսանում են մակավարժական խորհրդի անդամ: Հաստատությունում գործում են ծնողական և աշակերտական հորհուրդներ, որոնք ընտրվում են մեկ ուսումնական տարի ժամկետով: Ծնողխորհուրդը աջակցում է տարրական դասարաններում անվճար սննդի կազմակերպմանը, սովորողների հանգստի կազմակերպմանը, աջակցում է միջոցառումների կազմակերպմանը: Աշակերտական խորհրդի կողմից կազմակերպվում են միջոցառումներ: Դպրոցում գործում են վեց առարկայական մասնախմբեր:	Դպրոցը չունի շրջանավարտների խորհուրդներ: Խորհուրդների համագործակցությունը պասիվ է: Առարկայական մասնախմբերը չեն համագործակցում հարևան դպրոցների մ/մ-ների հետ: Ծնողխորհուրդը նախաձեռնությունների հարցում պասիվ է: Ծնողական ժողովներում ներկա են գտնվում միայն մայրերը (այն էլ ոչ բոլորը):

ՆՊԱՏԱԿ 4

Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների դերի բարձրացում

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Կառավարման խորհրդի դերի բարձրացումը դպրոցի հետ համագործակցության արդյունքում

Ծնողական խորհրդի համագործակցության բարելավում

Աշակերտական խորհրդի գործունեության ակտիվացում

Շրջանավարտների խորհրդի ձևավորում:

Մանկխորհրդի լիազորությունների գործնական կիրառում

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդլայնել դպրոցի խորհրդի լիազորությունները և իրավունքները հետևյալ ուղղություններով 1. Խորհրդի անդամների մասնակցությունը դպրոցի կրթական ծրագրերին, միջոցառումներին, մրցույթներին, ներքին գնահատման աշխատանքներին: 2. Նյութատեխնիկական և բազայի հարստացման ուղղությամբ որոշումների ընդունում: 3. Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմին, լիազորված մարմին դպրոցի զարգացման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում:	Ծնողական խորհրդին ընդգրկել ուսման կարևորագույն գործառնությունում 1. Ծնողների և մասնակավարժական կոլեկտիվի կողմից երեխաների դաստիարակության հարցում միասնական պահանջների ձևավորում: 2. Ծնողների ներգրավվածությունը իրենց երեխաների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներին: 3. Ծնողների մասնակցությունը սովորողների ուսուցման, դաստիարակության գործընթացին, ուսումնականության բազայի հարստացմանը՝ այդ գործում ներգրավելով հովանավորներին:	Սովորողների ինքնավարության և ինքնակառավարման նպատակով դպրոցում պետք է ակտիվացնել աշակերտական խորհրդի գործունեությունը 1. Աշակցել աշակերտական խորհրդին բարձրացնելու դպրոցի և իր կանոնադրությամբ իրեն վերապահված լիազորությունները ակտիվ գործունեության վերածելու համար: 2. Աշակերտական խորհրդին տալ լիազորություններ աշակերտի ինքնավարության միջոցով: 3. Աշակերտական խորհրդի գործունեության հիմքում կարևորելով	Դպրոցում կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև զարգացման ծրագրերին աջակցելու և համայնքի հետ արդյունավետ համագործակցություն ապահովելու համար մեծ դեր ունի շրջանավարտների և խորհուրդը 1. Անհրաժեշտ է դպրոցում ստեղծել շրջանավարտների խորհուրդ: 2. Խորհրդի կազմում ընդգրկել դպրոցի գործունեությամբ շահագրգիռ անձանց, անհատ ձեռներեցների, տեղական իշխանության ներկայացուցիչների:	1. Շարունակել մանկավարժական խորհրդի աշխատանքներում կիրառել մասնակցային քննարկումների և որոշումների ընդունման սկզբունքները: 2. Ուշադրության կենտրոնում պահել մանկավարժական խորհրդի ընդունած որոշումները ճիշտ ժամանակին կատարումը: 3. Ուսուցիչների աշխատանքներ ի գնահատման և խրախուսման նոր գործիքների կիրառում: 4. Առաջավոր փորձի հիման վրա դպրոցի աշխատանքներ ի ակտիվացում: 5. Ուսումնական պլանների, ծրագրերի
--	---	---	---	--

4. Ապահովել մյուս խորհուրդների հետ սերտ համագործակցություն:	4. Ծնողի և դպրոցի միջև կապերի ամրապնդման համար կազմակերպել հանդիպումներ, սեմինարներ: 5. կազմակերպել համատեղ (ծնող, աշակերտ, ուսուցչական կոլեկտիվ) միջոցառումներ: 6. Ծնողխորհրդի նիստում հանդես գալ առաջարկություններով, խթանել հետաքրքիր նախաձեռնությունների իրականացմանը: 7. Ծնողների նախաձեռնությունները և մասնակցությունը ուսումնադաստիարակչական գործընթացին հրապարակել կայքում, մամուլում: 8. Ծնողխորհրդի կապի ամրապնդում՝ դպրոցի կառավարման խորհրդի և մանակվարժական խորհրդի հետ՝ ապահովելով տեղեկատվության կազմակերպումը և տարածումը: 9. Աջակցությունը ծնողական խորհրդի աշխատանքների կազմակերպմանը՝ հատկապես սովորողների սոցիալ-կենցաղային աշխատանքների համապատասխան բնագավառում:	սովորողների պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորման, շարունակել ակտիվ հասարակական անհատի կրթման, սեփական կարծիքների ազատ արտահայտման ուղղորդման ուղղությամբ կատարվող աշխատանքներ: 4. Շարունակել ամենօրյա աշխատանքները, կազմակերպվող միջոցառումները, հանդիպումները, բանավեճները, կլոր սեղաններն ու մրցույթները նպատակաուղղել աշակերտի ազատ մտածողության դաստիարակման, ուսման նկատմամբ անձնական պատասխանատվության ձևավորման գործին: 5. Ամրապնդել աշակերտ-ուսուցիչ, աշակերտ-ծնող, աշակերտ-համայնք հարաբերությունները:	3. Նրանց ներգրավել դպրոցի համար նյութատեխնիկական բազայի ամրապնդման գործում: 4. Շրջանավարտների խորհուրդը պետք է գտնի բարերարներ, ովքեր ներդրումներ և նվիրատվություններ կկատարեն: 5. Գործընթացը պետք է լինի առավել թափանցիկ և մատչելի բարերարի, դպրոցի և տեղական ինքնակառավարման ու պետական մարմինների համար:	և դասագրքերի համալիր ստեղծման գործընթացին ուսուցիչների ակտիվ մասնակցությամբ և ապահովում: 6. Սովորողների գիտելիքների ստուգման ու գնահատման համակարգի առավել արդյունավետ աշխատակարգի մշակման ու կիրառման ներդրում:
--	--	---	--	--

11. ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Սովորողների հասարակական կյանքին ինտեգրվելու, հասարակական ակտիվություն դրսևորելու հմտությունների զարգացմանը դաստիարակչական գործընթացի բաղկացուցիչ մաս է կազմում, քանզի մեր երկրին անհրաժեշտ են զարգացած ժողովրդավար, ազատ մտածողություն դրսևորող քաղաքացիներ:

Հաղորդակցություն, համագործակցություն

Իրավիճակի	Վերլուծություն
ուժեղ կողմ	թույլ կողմ
1. Դասավանդման ընթացքում առարկայական և չափորոշիչային պահանջներից ելնելով աշակերտների միջև ձևավորվում են փոխհամագործակցության կապեր: 2. Դպրոցը համագործակցում է ԿԶՆԱԿ-ի, ԿՏԱԿ-ի, ԳԹԿ-ի <<Դասավանդի՛ր, Հայաստան>> հիմնադրամի, ՀՀ ՊՆ Լուսակերտի գորամասի, ՏՄԱԿ-ի, ՀՊՄՀ-ի հետ: 3. Իրականացնում են նաև դպրոց-ընտանիք փոխհամագործակցությունն ամրապնդող կապը:	1. Համայնքի հետ համագործակցությունը բավարար չէ: 2. Դպրոցը չի համագործակցում մշակութային կենտրոնների հետ: 3. Պասիվություն է ցուցաբերում սովորողների հասարակական կայնքին ինտեգրվելու հարցում: 4. Չի համագործակցում համայնքային այլ կրթօջախների հետ:

ՆՊԱՏԱԿ 5

Սովորողների սոցիալականացման ապահովում

Խնդիրներ

1. Համագործակցել տարածքային կառավարման մարմինների և հասարակական կազմակերպությունների հետ

2. Համագործակցել կրթական հաստատությունների, հանրակրթական դպրոցների հետ:

3. Ձևավորել քաղաքացիական հասարակության ակտիվ քաղաքացի:

Գործողություններ

1. Դպրոցի միջոցառումներին հրավիրել մարզային իշխանության անդամներին, այդ թվում հասարակական կազմակերպությունների ղեկավարներին:
2. Փոխադարձաբար ակտիվ մասնակցություն ունենալ մարզային և հասարակական կազմակերպությունների միջոցառումներին:
3. Կազմակերպել և անցկացնել հանդիպում - ցերեկոյթների մարզի, համայնքի նշանավոր մարդկանց ավեստագետների, արհեստագործ-վարպետների, մշակույթի գործիչների, գործարարների հետ:
4. Կազմակերպել այցելություններ արվեստագետների արվեստանոցներ, ցուցահանդեսներ:
5. Կազմակերպել այցելություններ մշակութային կենտրոններ:
6. Մշտապես հետևել մարզի նորություններին

1. Ծանոթանալ մարզում առանձին դպրոցների արտադասարանական գործունեությանը, կազմակերպել համագործակցություն առավել ակտիվ դպրոցների հետ:
1. Աշխատանքային դաստիարակության և մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով համագործակցել ավագ դպրոցների, միջին մասնագիտական հաստատությունների հետ:
2. Ազգային և համաշխարհային մշակութային արժեքներին հաղորդակից դարձնելու նպատակով:
2.1 Համագործակցել մարզում, համայնքում գործող արվեստի դպրոցների, գրադարանների հետ:
2.2 Կազմակերպել էքսկուրսիաներ Հայաստանի պատմամշակութային վայրեր, այցելություններ թանգարաններ, ցուցասրահներ, թատրոններ:

Դաստիարակել քաղաքացիական հասարակության արժեքները կրող քաղաքացի, ով օժտված կլինի:
1. Կամավորության, առաջնորդության, մասնակց այնության արժեքներով
2. Ընդհանուր բարօրության գիտակցությամբ:

12. ՆԵՐԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Ներդպրոցական վերհսկողությունը ուսուցչի աշխատանքի արդյունքների, դպրոցում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերլուծություն է, այն տալիս է հնարավորություն ամբողջությամբ տեղեկանալու գործընթացին և անհրաժեշտության դեպքում ժամանակին շտկելու թերություններն ու անճշտությունները:

Իրավիճակի	Վերլուծություն
ուժեղ կողմ	թույլ կողմ
1. Ուստարվա սկզբին մանկխորհրդի նիստում քննարկվում և ներակայացվում է կառավարման խորհրդի հաստատմանը ներքին կարգապահական կանոնները: 2. Վարչական և մանկավարժական աշխատողները ունեն, կիսամյակային (տարեկան) աշխատանքային պլան և յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում ներկայացնում են հաշվետվություններ: 3. Բոլոր ուսուցիչները ունեն առարկայական թեմատիկ պլաններ, դասի են ներակայանում օրվա դասի պլանով, կատարում են փոխադաճ դասալսումներ: 4. Մշտապես վերահսկվում են առարկայական մասնախմբերի և խմբակների, դասղեկների աշխատանքները: Տնօրենությունը յուրաքանչյուր կիսամյակ իրականացնում է գրավոր աշխատանքներ 2-12-րդ դասարաններում: 5. Իրականացվել է ներքին գնահատում և արդյունքները հրապարակվում են դպրոցի կայք էջում:	1. Տնօրենության կողմից տրված գրավոր աշխատանքների արդյունքում ցածր առաջադիմություն: 2. Միստեմատիկ բացակայություններ:

ՆՊԱՏԱԿ 6

Ունենալ դպրոցում ուսումնադաստիարակչական վիճակի մասին ամբողջական և համակողմանի տեղեկատվություն:

Խնդիրներ

1. Ուսուցիչների աշխատանքի վերահսկում:

2. Աշակերտների կողմից գիտելիքի յուրացման գործընթացի վերահսկողություն:

3. Դպրոցի բոլոր տեսակի պլանների կատարման մշտական վերահսկողություն:

Գործողություններ

1. Ծանոթանալ ուսուցչի մասնագիտական պարտականությունները նկարագրող փաստաթղթերին, ուսումնական ծրագրերին:
2. Ուսուցիչների փորձի ուսումնասիրություն:
3. Կատարել մանկավարժական աշխատանքի վերլուծություն, մշտադիտարկում:
4. Վերահսկել մասնակցությունը մեթոդախմբի անդամների, աշխատանքների, համադպրոցական միջոցառումներին:
5. Դասավանդվող առարկայի արդյունքների վերահսկում:
6. Առարկայական ծրագրի կատարողականի պարբերական ստուգում:
7. Վերահսկողության արդյունքում կազմել տեղեկանք, որը կպարունակի վերահսկողության հիմքերը տեղեկատվության ստացման, աղբյուրները, կատարված դասալսումների թիվը, վերահսկողության պլանով տրված հարցերի պատասխանները, հետևություններն առաջարկություններ:
8. Վերահսկողության արդյունքները քննարկել արտահերթ մանկադպրոցի նիստում:

1. Իրականացնել դասարանական-ընդհանրական վերահսկողություն
2. Ուսումնասիրել
 - աշակերտների ընդգրկվածությունը ուսումնական գործընթացում,
 - ուսման նկատմամբ վերաբերմունքը
 - աշակերտների և ուսուցիչների համագործակցությունը,
 - հոգեբանական մթնոլորտը դասարանում:
3. Պարզել
 - գիտելիքների մակարդակը,
 - հմտությունների ու կարողությունների տիրապետումը,
 - ինքնուրույն սովորելու կարողությունը:
4. Անցկացնել ստուգաբաշխ առանձին առարկաներից ձեռք բերված գիտելիքների արդյունքները ամփոփելու նատակով:

1. Վերահսկել բոլոր տեսակի պլանների պատշաճ և ժամանակին կատարումը.
 - առարկայական մասնախմբերի աշխատանքային պլաններ,
 - փոխտնօրենների տարեկան աշխատանքային պլաններ,
 - մանկավարժական աշխատողների աշխատանքային պլաններ,
 - դասղեկների տարեկան աշխատանքային պլան,
 - գրադարանավարի տարեկան աշխատանքային պլան,
 - համադպրոցական միջոցառումների աշխատանքային պլան:
2. Հաստատել հերթապահության կարգը և վերահսկել իրականացումը:

**13.ԴՊՐՈՑԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ
ՌԻՍԿԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆՆ ՌԻԴՂՎԱԾ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

Ցանկացած նախաձեռնություն, միջոցառումների ծրագիր կամ առհասարակ՝ որևէ ծրագրավորված գործընթաց իր կատարման ճանապարհին անխուսափելիորեն ենթարկվում է բազմաթիվ արտաքին և ներքին գործոնների ազդեցության, որոնք կարող են այս կամ այն կերպով խոչընդոտել նախաձեռնությանը: Դպրոցի ղեկավարությունը առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձնելու այդ գործոնների՝ դպրոցի գործընթացներում առավելագույնս չեզոքացնելու հնարավորությանը՝ նպատակ հետապնդելով հնարավորինս անշեղորեն կատարել ծրագրված միջոցառումները:

Ռիսկերը ցանկացած նպատակադրման իրականացումը խոչընդոտող հնարավոր անցանկալի գործոններն են: Դպրոցի զարգացման ծրագրում հնարավոր ռիսկերի պլանավորումը կարևոր է՝ առանց ռիսկերի հաշվառման ամենալավ մշակված դպրոցի զարգացման ծրագիրն անգամ դժվար է իրականացնել ,քանի որ այն լիովին չի կարող արձանագրել ակնկալվող արդյունքները:

N	Ռիսկերը	Ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները
1	Դպրոցի աշխատակազմի մասնագիտական պատրաստվածության մակարդակի խոչընդոտներ: Դպրոցի առաջարկվող բարեփոխումներում ընդգրկվելու թույլ մոտիվացիան, քանի որ այն պահանջելու է մի քանի անգամ ավելի ուժ և եռանդ:	Մանկավարժներին ընդգրկել վերապատրաստման դասընթացներին մասնագիտական և մանկավարժական պատրաստվածության մակարդակը բարձրացնելու նպատակով:

2	Դպրոցի ֆինանսական սահմանափակ հնարավորություններ:	Վարչատնտեսական մասի համակարգողի հետ հարցը քննարկելով լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ձեռքբերում, շրջանավարտների խորհրդի ձևավորում, գտնել հովանավորներ, բարերարներ:
3	Դպրոցի նյութատեխնիկական բազայի ոչ բավարար հագեցվածություն:	Վարչատնտեսական մասի համակարգողի հետ հարցը քննարկելով ֆինանսական միջոցների ճիշտ պլանավորում:
4	Ծնողական համայնքի կողմից դպրոցի գործունեության մասնակցության պասիվություն աշակերտների թվի նվազումը կախված՝ ա) ծնելիության անկումից, բ) արտագաղթի մեծացումից,	Կազմակերպել հանդիպումներ, սեմինարներ ծնողների համար, որտեղ կքննարկվեն դպրոցի գործունեության վիճակը, հեռանկարային ծրագրերը, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպման հարցերը:

14. ԴՊՐՈՑԻ ՏՆՕՐԵՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ակնհայտ է, որ դպրոցի ղեկավարը իր գործունեությունը ծրագրելիս ընդգծի այն սկզբունքներն ու գերակայությունները, որոնք նա պլանավորում է սահմանել և գործածել տարբեր մարմինների, ղեկավարների, անձանց և աշխատակիցների հետ փոխհարաբերություններում: Նման սկզբունքների սահմանումը նրան թույլ կտա լինել հասկանալի և թափանցիկ բոլոր մարմինների հետ հարաբերություններում: Համապատասխանաբար սույն ծրագրում արտացոլված բոլոր միջոցառումներն իրականացնելիս դպրոցի տնօրենը դպրոցի աշխատակիցների, գործընկերների, աշակերտների, ծնողների, դպրոցի կառավարման խորհրդի և խորհրդակցական մարմինների, լիազորված մարմնի և այլ պետական մարմինների հետ հարաբերություններում անվերապահորեն կդրսևորի հետևյալ հիմնական հատկանիշները և սկզբունքները՝

- ազնվություն և արդարամտություն,
- պարտաճանաչություն,
- հարգալից և բարեհամբույր վերաբերմունք,
- պատասխանատվության բարձր զգացում և հետևողականություն,
- փոխադարձ վստահություն և փոխադարձ համագործակցության պատրաստակամություն,
- աշխատանքի կազմակերպման հրապարակային սկզբունքներ և թափանցիկություն, թիմային աշխատանք,
- անձնակազմի յուրաքանչյուր անդամի կարևորության ընդգծում,
- իրավիճակային գործունեության ճկունություն,
- ՀՀ կրթական ոլորտի բարեփոխմանն ուղղված բավարար ակտիվության դրսևորում և համապատասխան աջակցություն,
- մասնակցային կառավարում:

15. ԴՊՐՈՑԻ ՏՆՕՐԵՆԻ ԿԱԴՐԱՅԻՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կադրերն ու նրանց նկատմամբ վարվող քաղաքականությունը յուրաքանչյուր գործընթացում առանցքային դերակատարություն ունեն: Մենք նույնպես գիտակցում ենք դպրոցի անձնակազմի կառավարման գործընթացների արդյունավետության կարևորությունը, իսկ այդ արդյունավետությունն անմիջականորեն բխում է նաև դպրոցի տնօրենի վարած կադրային քաղաքականությունից: Իհարկե անհրաժեշտ է հստակ գիտակցել, որ անձնակազմի կառավարման գործընթացների արդյունավետությունը չի կարող պայմանավորվել բացառապես դպրոցի տնօրենի վարած քաղաքականությամբ. հատկապես դպրոցի ուսուցիչների և վարչական այլ աշխատողների խրախուսման հստակ մեխանիզմների բացակայության առումով առկա են համընդհանուր խնդիրներ, որոնք թերևս հնարավոր է կարգավորել միայն հանրակրթության ոլորտում համընդհանուր սկզբունքներ սահմանելու և դրանք օրենսդրորեն ամրագրելու միջոցով:

Այնուհանդերձ՝ առկա մեխանիզմների շրջանակներում դպրոցի տնօրենի կողմից անհրաժեշտ է հետևողական քայլեր ձեռնարկել անձնակազմի կառավարման գործընթացներն առավել բարելավելու ուղղությամբ, ինչը ենթադրում է հետևյալ ուղղություններով միջոցառումների իրականացում՝

- Կադրերի համալրում՝ ելնելով անձնակազմի երիտասարդացման օբյեկտիվ անհրաժեշտությունից,
- մանկավարժական անձնակազմի պարբերական վերապատրաստում,
- սահմանված կարգով մանկավարժական անձնակազմի ատեստավորում,
- մանկավարժների աշխատանքի որակի գնահատման ուսումնասիրությունների իրականացում՝ տարեկան կտրվածքով,
- անձնակազմի գործունեության խրախուսում (տարատեսակ պարգևատրումներ,
- մասնագիտական վերապատրաստումներ, տարակարգի ստացում, մասնագիտական և կազմակերպական խրախուսում,

- համապատասխան ռեսուրսների առկայության դեպքում փորձի փոխանակման և վերապատրաստման միջոցառումների իրականացում ոլորտի լավագույն մասնագետների հետ:

Թվարկված բոլոր միջոցառումներն էլ շատ կարևոր են, փոխկապակցված և միմյանց լրացնող, և որևէ ուղղությամբ միջոցառումների բացակայությունը կարող է շղթայաբար հարվածել անձնակազմի կառավարման բնագավառում կատարված մնացած միջոցառումների արդյունավետությանը:

16.ԴՊՐՈՑԻ ԱՌՋԵՎ ԾԱՌԱՅԱԾ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

Աշակերտների առողջության պահպանում

Աշակերտների առողջության պահպանման նպատակով մեր կողմից առաջ քաշված խնդիրները նպատակ ունեն՝

- սովորողների մոտ ձևավորել առողջ ապրելակերպի մշակույթ,
- պայքարել ծխելու, վտանգավոր սովորությունների դեմ:

Աշակերտների առողջության պատշաճ պահպանումն ապահովելու ուղղությամբ նախատեսվում է՝

- բացառել անորակ սննդի մուտքը դպրոց,
- մանկական հիվանդությունների կանխարգելման նպատակով համագործակցել արտադպրոցական բժշկական հաստատությունների հետ,
- ՆԶՊ ուսուցչի, դաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպչի և դասղեկների հետ հաճախակի կազմակերպել կանխարգելիչ միջոցառումներ՝ ուղղված դժբախտ պատահարներից պաշտպանվելու երեխաների կարողությունների ձևավորմանը,
- ուսուցիչների և դասղեկների հետ պարբերաբար անցկացնել քննարկումներ դասարանական և տնային աշխատանքներին հատկացված ժամաքանակի ռացիոնալ չափերի ապահովման վերաբերյալ,
- միջոցառումների, զեկույցների, քննարկումների միջոցով պարբերաբար անդրադառնալ դարին բնորոշ խնդրահարույց հիվանդություններին (ՁԻԱՀ, ալկոհոլիզմ, թմրամոլություն) և դրանց վտանգավորությանը,
- մշտապես հատուկ ուշադրության կենտրոնում պահել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների մարմնակրթության և ֆիզիկական դաստիարակության խնդիրները,

17.ԴՊՐՈՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒՄ

Դաստիարակությունը հանրակրթության կարևորագույն բաղադրիչներից մեկն է և հենց դպրոցին և ուսուցչին է բաժին ընկնում դաստիարակչական գործընթացի զգալի բաժինը,որի բաղկացուցիչ մասն է կազմում աշխատանքը ծնողների հետ: Դաստիարակչական համակարգի նպատակն է՝

- օգնել սովորողին (հատկապես դեռահասին) առանց սթրեսների հարմարվել իր «աշխարհում» անընդհատ տեղի ունեցող փոփոխություններին,
- նպատակաուղղել երեխային՝ ազգային և համամարդկային արժեքների համակարգում ձևավորվելու որպես ապագա քաղաքացի,
- զարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը,
- աշակերտի մոտ ձևավորել հարգալից վերաբերմունք լեզվի, մշակույթի և ազգային ավանդույթների նկատմամբ՝ դարձնելով նրան այդ արժեքների կայուն կրողը,պահպանողը և փոխանցողը,
- յուրաքանչյուր անհատի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ,
- խթանել սովորողների արտադասարանական և արտադպրոցական ակտիվությունը,
- ապահովել մասնագիտական կողմնորոշումը:

Վերոնշյալ խնդիրները նպատակ են հետապնդում դպրոցում ստեղծել հնարավորինս միասնական դաստիարակչական միջավայր: Դպրոցի դաստիարակչական միջավայրը ներառում է՝

- դպրոցի անձնակազմը (կրթական աջակցությունների գծով տնօրենի տեղակալ, դասղեկներ և այլոք),
- ակտիվ ծնողական համայնքը,
- դասարանական անձնակազմը:

Դպրոցի դաստիարակչական միջավայրը հիմնված է աշակերտական ինքնավարության ձևավորման և դպրոցի ավանդույթների վրա:

Դպրոցում դաստիարակչական համակարգի կատարելագործման նպատակով
անհրաժեշտ է՝

- դաստիարակչական գործընթացներում առաջնորդվել միասնական սկզբունքներով և կանոններով, միասնական մանկավարժական պահանջներով,
- ծնողի և դպրոցի միջև կապերի ամրապնդում,
- ամրապնդել ծնողական և աշակերտական խորհուրդների կապը դպրոցի կառավարման խորհրդի և մանկավարժական խորհրդի հետ՝ ապահովելով տեղեկատվության կազմակերպումն ու տարածումը,
- ծնողներին ակտիվորեն ներգրավել դպրոցի դաստիարակչական գործընթացներում,
- ապահովել, որպեսզի դաստիարակչական աշխատանքները հիմնվեն հստակ նախագծված դասողեկական պլանների վրա,
- մշտապես մոնիթորինգի ենթարկել, վերլուծել դպրոցի դաստիարակչական միջավայրը և բացահայտելով առկա խնդիրներն ու բացթողումները՝ ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցառումներ,
- ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ աշակերտների միջև, ինչպես նաև աշակերտների և ուսուցիչների միջև բավարար համագործակցություն, ինչպես նաև միմյանց հետ հաղորդակցվելու համար դրական միջավայր ստեղծելու ուղղությամբ,
- անհրաժեշտ է համագործակցել մանկավարժահոգեբանական վերապատրաստում իրականացնող մարմինների հետ, որի գործունեության արդյունքում կբարելավվեն և կամրապնդվեն մանկավարժ-ԿԱՊԿՈՒ աշակերտ, աշակերտ-ԿԱՊԿՈՒ-աշակերտ փոխհարաբերությունները,
- յուրաքանչյուր աշակերտի նկատմամբ ցուցաբերել անհատական մանկավարժական մոտեցում, ինչպես նաև հատուկ մանկավարժական միջոցառումներ կազմակերպել դժվար դաստիարակվող երեխաների հետ,
- դասողեկական ժամերի և արտադասարանական միջոցառումների միջոցով իրականացնել մարդասիրական, բարոյական, հայրենասիրական, գեղագիտական, աշխատանքային, բնապահպանական և այլ դաստիարակչական ծրագրեր,

- ընդլայնել դասարանների, առանձին աշակերտների, այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների ներդպրոցական և արտադպրոցական դաստիարակչական բնույթի միջոցառումներին մասնակցելու հնարավորությունները,

- մշտապես կարևորել ինքնաքննադատությունը և ինքնաճանաչողությունը.

- աշխատանքները կազմակերպել այնպես, որ աշակերտների մոտ արժեհամակարգի առաջնայնությունները ճիշտ ձևավորվեն:

Հայրենասիրական դաստիարակություն

Դպրոցում ստեղծել պետական խորհրդանիշների հանրահռչակման և քաղաքացիական դաստիարակության ծրագիր: Ազգային պետական խորհրդանիշների հանրահռչակման միջոցով նպաստել հայության ինքնության ամրապնդմանը, սեփական ազգի պատմության ու պետության կայացման գործում մասնակցելու հնարավորության ստեղծմանը: Պետության և նրա բաղկացուցիչների նկատմամբ դպրոցում հարգանքի ու ակնածանքի արմատավորումը, քաղաքացիական վարքի մշակույթի ձևավորումը, հասարակական, պետական շահերի գերակայության հաստատումը անձնական շահի նկատմամբ:

Զարգացման ծրագրի այս հատվածում արտացոլված միջոցառումները նպատակաուղղված են՝

- սովորողների մոտ արմատավորել ազգային ավանդույթների և հաղթանակների նկատմամբ հարգանքը և հպարտության զգացումը,
- նպաստելու հոգեպես հարուստ և սոցիալապես ակտիվ կեցվածքով հայ քաղաքացու ձևավորմանը,
- սովորողների կողմից կրճատելու տարբեր օրինախախտումների և նրանց մոտ առկա վնասակար սովորույթների մակարդակը,
- պահպանելու և տարածելու ՀՀ պետական խորհրդանիշերի (զինանշան, դրոշ, օրհներգ) բովանդակությունն ու նշանակությունը՝ սկսելով այս գործընթացը տարրական դպրոցից. դպրոցի յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է իմանա օրհներգը,
- բարձրացնելու աշակերտների՝ ազգային շահերի պաշտպանության ձևավորմանը նպատակաուղղված ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը՝ միաժամանակ սերմանելով հանդուրժողական և հարգալից վերաբերմունք այլ ազգերի և կրոնների նկատմամբ,
- նպաստելու հայի ինքնության ամրապնդմանը նպաստող գործողությունների իրականացմանը ,

- յուրաքանչյուր սովորողի մոտ արմատավորելու սեփական ազգի պատմության ու պետության կայացման գործում իր մասնակցության կարևորությունն ու դրա իրական հնարավորությունը. այդ նպատակով ուղղորդել աշակերտական խորհուրդը՝ դարձնելով վերջինս պետական մտածելակերպի զարգացման դպրոց,
- նպաստելու դպրոցում հայրենասիրական դաստիարակության համակարգի կայացմանը, դրա արդյունավետ գործունեության մշտական կատարելագործմանը:

18 . ԸՆՏԱՆԻՔ-ԴՊՐՈՑ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄԸ

Դաստիարակությունը հաջողությամբ է պսակվում, եթե ընտանիքի հետ տարվող աշխատանքը և երեխայի դաստիարակությունը կատարվում են միաժամանակ: Այսօրվա պայմաններում առանց ընտանիքի հետ ձևավորված համագործակցության առկայության հնարավոր չէ արդյունավետ կերպով կազմակերպել սովորողների հետ աշխատանքը:

Ընտանիք-դպրոց համագործակցության բարելավումը նպատակ ունի՝

- էլ ավելի արդյունավետ դարձնել ընտանիք-դպրոց փոխազդեցության համակարգը՝ բարձրացնելով փոխադարձ վստահության մակարդակը,
- բարձրացնել աշակերտների ուսուցման արդյունքների համար ծնողների պատասխանատվությունը,
- ծնողներին ավելի ակտիվորեն ներգրավել դպրոցի գործունեության մեջ,
- աջակցել ծնողական խորհուրդների աշխատանքի կազմակերպմանը:

Այդ նպատակով ճշտել՝

- երկկողմանի ծնողագուրկ աշակերտների թիվը,
- միակողմանի ծնողագուրկ աշակերտների թիվը,
- զոհված ազատամարտիկ ծնողներ ունեցող աշակերտների թիվը,
- նպաստել ծնողների և ուսուցիչների խմբային աշխատանքի արդյունավետությանը:

Ընտանիք-դպրոց համագործակցության բարելավման համար անհրաժեշտ է՝

- դպրոցի և ծնողների համագործակցության բովանդակության մեջ ներառել երեք հիմնական ուղղություններ՝
 - ✓ ծնողների մանկավարժահոգեբանական տեղեկացվածության բարձրացում,
 - ✓ ուսումնադաստիարակչական գործընթացներին ծնողների մասնակցության ընդլայնում,
 - ✓ դպրոցի կառավարման գործընթացներում ծնողների մասնակցության մեծացում:

- Հանձնարարել դասղեկներին, որպեսզի վերջիններս անվերապահորեն ծանոթ լինեն աշակերտների ընտանիքների հետ, որտեղ փաստացի բացակայում է ընտանեկան դաստիարակությունը, և տեղեկացված լինեն այն սովորողների մասին, որոնց ծնողները միայնակ են, հաշմանդամ կամ գործազուրկ, զոհվել են կամ որոնց ընտանիքները նյութապես անապահով են և ունեն կյանքի անբավարար պայմաններ,
- կատարելագործել ծնողների հետ աշխատանքի ավանդական դարձած մեխանիզմները և պարբերաբար՝
- կազմակերպել ծնողական ժողովներ և անհատական գրույցներ,
- ապահովել առարկայական ուսուցիչների և հոգեբանների կամ այլ համապատասխան մասնագետների կողմից խորհրդատվության տրամադրումը,
- ապահովել դասարանական և ծնողական խորհուրդների ակտիվ գործունեությունը,
- ծնողների և երեխաների համատեղ մասնակցությամբ պարբերաբար անցկացնել միջոցառումներ,
- ոգևորել և խրախուսել դպրոցի կյանքին ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերած ծնողների անհատական նախաձեռնությունները, խրախուսել երեխաների և ծնողների համատեղ ստեղծագործական գործունեությունը,
- դպրոցի ծնողական խորհրդում ներգրավել դպրոցի ամենաակտիվ և փորձառու ծնողներին,
- ամրապնդել ծնողական խորհրդի կապը աշակերտական, մանկավարժական և կառավարման խորհուրդների հետ:

19. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄԻ ՀԵՏ

Մեծ է մանկավարժի դերը դպրոցում և այն էլ ավելի նշանակալի դարձնելու համար դպրոցում անհրաժեշտ է ձևավորել գիտակցության, միջավայրի և հարաբերությունների այնպիսի մակարդակ, որը թույլ կտա արժևորել լավագույն մանկավարժների աշխատանքը՝ վերջիններիս մշտապես մղելով անձնային և մասնագիտական կատարելագործման:

Մանկավարժական համակազմի հետ աշխատանքի նպատակն է՝

- յուրաքանչյուր մանկավարժի համար դպրոցում ստեղծել հարմարավետ ստեղծագործական միջավայր,
- տարածել առաջավոր մանկավարժական փորձը (մասնախմբերի նիստերում, գործնական պարապմունքների, դասալսումների վերլուծության, մանկավարժական գիտաժողովների, կոնֆերանսների և նմանատիպ այլ միջոցառումների ժամանակ),
- բարելավել մանկավարժական անձնակազմի մասնագիտական որակը,
- խրախուսել մանկավարժներին՝ հետազոտական աշխատանքներ կատարելու և սեփական գիտակրթական նյութերը ներկայացնելու համար՝ ապահովելով նրանց մասնագիտական աճը, իսկ առավել արժանիներին օժանդակել տարակարգի ստացման գործում:

Մանկավարժական համակազմի հետ աշխատանքի կատարելագործման նպատակով մեր կարծիքով անհրաժեշտ է՝

- մանկավարժների համար դպրոցում ստեղծել տեղեկատվության մի համակարգ, որի միջոցով վերջիններս հնարավորություն կունենան մշտապես համալրելու իրենց գիտելիքները առնվազն հետևյալ ուղղություններով՝
- դպրոցի և կրթության նկատմամբ նոր պահանջներ,
- ժամանակակից մանկավարժական նվաճումներ,
- առաջավոր մանկավարժական փորձ,
- հոգեբանություն և մանկավարժություն:
- ակտիվացնել տարրական և միջին դպրոցներում դասավանդող ուսուցիչների կապ,

- փոխադարձ դասալսումների կազմակերպման միջոցով ուսուցիչների միջև պարբերաբար կազմակերպել փորձի փոխանակում,

- արդյունավետ կազմակերպել և առավելագույնս օգտագործել կազմակերպված վերապատրաստումների և ատեստավորումների արդյունքները: Այս ուղղությամբ անհրաժեշտ է առհասարակ դպրոցում պարտադիր պայման և ավանդույթ դարձնել ցանկացած ուսուցչի կամ դպրոցի ղեկավարի կողմից վերապատրաստումների, դասընթացների, սեմինարների, հանդիպումների, կոնֆերանսների, ժողովների մասնակցության արդյունքում և/կամ ցանկացած այլ միջոցներով ստացված տեղեկատվության էական կամ ընդհանուր բաղադրիչների և սկզբունքների փոխանցումն ամբողջ մանկավարժական անձնակազմին՝ դպրոցում կազմակերպվող սեմինար քննարկումների միջոցով,

- ուսուցիչների հետ աշխատանքում առավել շեշտադրել և ընդգծել վերջիններիս կողմից կիրառվող դասավանդման նոր ձևերն ու մեթոդները,

- անընդհատ իրականացնել ուսուցիչների միջև համագործակցության մթնոլորտի կատարելագործանք նպաստող գործողություններ և միջոցառումներ,

- մշակել դպրոցում առկա խնդիրների՝ ուսուցիչների հետ համատեղ լուծմանն ուղղված մեխանիզմներ՝ նպատակ ունենալով ուսուցիչների մոտ ստեղծել բավարար վստահություն և անձնակազմի լիարժեք անդամ զգալու հնարավորություն,

- հաճախակի կազմակերպվող քննարկումների միջոցով ուսուցիչների մոտ ձևավորել սեփական գործողությունները ինքնավերլուծելու և ինքնագնահատելու մշակույթ,

- աջակցել ուսուցիչներին իրենց ինքնակրթության գործում,

- անընդհատ մոնիթորինգի ենթարկել դպրոցի տնօրենի տեղակալների կողմից դպրոցի մանկավարժների հետ տարվող անհատական աշխատանքների որակին ու սահմանված սկզբունքների համապատասխանությանը,

- մշտապես մոնիթորինգի ենթարկել, վերլուծել և օրյեկտիվորեն գնահատել դպրոցի մեթոդական միավորումների կողմից դպրոցի զարգացման ծրագրում նշված նպատակների իրագործմանն ուղղված աշխատանքները,

- մշտապես մոնիթորինգի ենթարկել, վերլուծել և գնահատել մանկավարժների գործունեությունը հետևյալ ասպարեզներում,

- ուսուցչի գիտելիքների և մանկավարժական արհեստավարժության պահպանում և կատարելագործում,
- դպրոցական ընդհանուր ավանդույթների, մշակույթի և բարենպաստ մթնոլորտի ձևավորում և պահպանում,
- աշակերտների գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների կատարելագործում,
- կրթվելու և ինքնակրթվելու ցանկության առկայություն:

20. ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄԸ

Աշակերտական ինքնավարությունը 2011 թվականի մայիսի 17-ի ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի թիվ 571-Ն հրամանով հաստատված աշակերտական խորհրդի կանոնների համաձայն դպրոցում յուրաքանչյուր ուսումնական տարում ձևավորվում է աշակերտական ինքնավարության մարմին: Բոլորը աշակերտական ինքնավարության մեջ պետք է տեսնեն ոչ թե երեխայի կամ մի խումբ երեխաների կողմից մյուսների հանդեպ իշխանության չարաշահման միջոց, այլ քաղաքացիական հասարակության մեջ կառավարելու ընդունակությունների ձեռքբերման և քաղաքացիական հասարակություն տեսնելու համոզմունքի ձևավորման հնարավորություն:

Առաջարկվող միջոցառումների արդյունքում ակնկալվում է, որ դպրոցում`

- կհամախմբվի աշակերտական համակազմը,
- կձևավորվեն նոր ավանդույթներ և կպահպանվեն հները,
- աշակերտները ձեռք կբերեն կյանքի հմտություններ,
- կբարձրանա միջոցառումներին մասնակցելու աշակերտների ցանկությունն ու պատրաստակամությունը,
- անհատի ինքնաբացահայտման և ինքնակայացման համար կստեղծվեն անհրաժեշտ պայմաններ,
- կբարձրանան կարգապահությունը, մանկավարժական կոլեկտիվի պատասխանատվությունը,
- վերջնահաշվում` աշակերտի կյանքում կբարձրանա դպրոցի դերը:

**21.ԴՊՐՈՑԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ, ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱՏԱՐՄԱՆ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ**

Նպատակ	Առկա հիմնախնդիրներ	Հիմնախնդիրների լուծման գործողություններ	Պատասխանատուներ	Կատարման ժամանակացույց	Հնարավոր վտանգներ
Սովորողների ներգրավվածությունը դպրոցական առօրյային ինքնավարության բարձրացում համացանցային կայքի, ակտիվացում <<Շնորհալիներ» էջի ձևավորում:	Աշակերտական խորհրդի գործունեության ակտիվացում:	Ուսումնասիրել հանրապետությունում գոյություն ունեցող լավագույն փորձը, տեղայնացնել : Իրականացնել ԴԱԿ-ի վերապատրաստում:	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալներ, ԴԱԿ	2023թ.- 2028թթ. ընթացքում	Վերապատրաստումներ կազմակերպելու փորձի բացակայություն
Աշակերտների միջև, ինչպես նաև աշակերտների և ուսուցիչների միջև բավարար համագործակցություն, դրական միջավայրի ապահովում :	Դպրոցի դաստիարակչական համակարգի կատարելագործում:	Բարձրացնել տնօրենի մասնագիտական կրթական աջակցությունների գծով տեղակալի, դաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպչի մասնագիտական մակարդակը վերապատրաստումների միջոցով:	Տնօրեն, ՄԿԱ գծով տեղակալ, ԴԱԿ, դաստիարակչական	2023- 2028թթ. ընթացքում	Վերապատրաստումների և համագործակցության սակավություն

Համայնքային կապերի ամրապնդում: Մերունդների միջև համագործակցում մասնակցություն դպրոցի զարգացման ծրագրի ստեղծմանն ու իրականացմանը:	Շրջանավարտների խորհուրդների ձևավորում:	Ծնողական խորհրդի, դպրոցի նախկին շրջանավարտների, համայնքի օգնությամբ, հնարավորության դեպքում ստեղծել շրջանավարտների խորհուրդ:	Տնօրեն, Կառավարման խորհուրդ, Ծնողական խորհուրդ	2023-2028թթ. ընթացքում	Համայնքի պասիվություն
Տարիների ընթացքում ձեռք բերած առաջավոր փորձի անցնում փոխանցումն ու պահպանումը, նորարարությունների ներդրում ժամանակակից դասապրոցեստում:	Մանկավարժական անձնակազմի միջինից բարձր տարիք:	Նախապատրաստել նոր սերնդի մուտքը կոլեկտիվ: Կատարել համայնքում մանկավարժական կադրերի հաշվառում:	Տնօրեն	2023-2028թթ. ընթացքում	Համայնքում մանկավարժական կադրերի պակաս
Ուժեղացնել տեխնիկական կրթության բազան, նպաստել մասնագիտական կողմնորոշմանը, դաստիարակել նոր ստեղծարար արժեքներ:	Լաբորատոր սարքավորումներ	Անհրաժեշտ պայմանների ապահովում, օրենքով սահմանված կարգով:	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալներ, վարչատնտեսական մասի համակարգող	2023-2028թթ. ընթացքում	Ֆինանսական միջոցների բացակայություն: Անբավարար տեղեկատվություն:

Կրթական որակի շարունակական բարելավում, արդի մարտահրավերների համապատասխանեցում	Աղքատ նյութատեխնիկական բազա:	Համապատասխան ռեսուրսների ապահովում, ուսուցիչների մոտիվացում:	Տնօրեն , փոխտնօրեններ, ուսուցիչներ	2023-2028թթ. ընթացքում	Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցներ, ուսուցիչների պասիվություն:
Ժամանակակից պահանջներին համապատասխան ուսումնական միջավայրի ձևավորում, բարելաված պայմաններ:	Սպորտային գույքի համալրում:	Ֆինանսական միջոցների արդյունավետ օգտագործում:	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալներ, կառավարման խորհուրդ, վարչատնտեսական մասի համակարգող:	2023-2028թթ. ընթացքում	Ֆինանսական միջոցների սղություն:
ԿԱՊԿՈՒ աշակերտների համար ուսուցման և ուսմանառության գործընթացի մատչելիության , ներառականության և արդյունավետության ապահովում:	Դիդակտիկ նյութերի և պարագաների , թեքահարթակների ապահովում:	Անհրաժեշտ պայմանների ապահովում օրենքով սահմանված կարգով:	Տնօրեն, տնօրենի տեղականներ , վարչատնտեսական մասի համակարգող, ուսուցիչներ	2023-2028թթ. ընթացքում	Ֆինանսական միջոցների բացակայություն:

22. ԴՊՐՈՑԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ ԸՍՏ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

№	Աշխատանքի բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարող անձինք	Նշում
1.	ԱԴՄԻՆԻՍՏՐԱՏԻՎ /ՎԱՐՉԱԿԱՆ/ ԱՇԽԱՏԱՆՔ	Ուստարվա ընթացքում	Տնօրեն, փոխտնօրեններ	
2.	ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԵՆՍԱԳՈՐԾՈՒՄ ԵՎ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ	Ուստարվա ընթացքում	Տնօրեն , փոխտնօրեններ, ուսուցիչներ, ուսուցչի օգնական	
3.	ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ	Ուստարվա ընթացքում	Տնօրեն , փոխտնօրեններ, ուսուցիչներ	
4 .	ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ ԵՎ ՄԱՍՆԱԽՄԲԻ ՀԵՏ	Ուստարվա ընթացքում	Տնօրեն, փոխտնօրեն, Մ/Մ նախագահներ	
5.	ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ	Ուստարվա ընթացքում	Տնօրեն , ԴԱԿ փոխտնօրեններ, ուսուցիչներ, օպերատոր, դասղեկներ, ուսուցչի օգնական	

23.ԴՊՐՈՑԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Զարգացման ծրագրում մեր կողմից նախատեսված միջոցառումների բարեհաջող կատարման արդյունքում ակնկալվում է, որ դպրոցում՝

- բոլոր սովորողներին կտրամադրվի հնարավորինս ժամանակակից և որակյալ կրթություն,
- կընդլայնվեն աշակերտների՝ որպես անհատների կայացման համար անհրաժեշտ նախադրյալները,
- կավելանա աշակերտների առողջության պահպանմանը նպաստող նախապայմանները,
- աշխատանքները կկազմակերպվեն նյութատեխնիկական նորացված բազայի հիման վրա,
- կբարելավվեն ուսուցիչների և դասղեկների մասնագիտական և նախաձեռնողական որակները,
- կձևավորվի շրջանավարտների խորհուրդ,
- կընդլայնվեն ծնողական և աշակերտական խորհուրդների դերը և ընդգրկվածությունը դպրոցի կառավարման խորհրդում,
- կմեծանա դպրոցի և կրթության նկատմամբ յուրաքանչյուր աշակերտի և իր ընտանիքի վերաբերմունքն ու պատասխանատվության զգացումը:

Ակնկալվում է, որ թվարկված բոլոր արդյունքները վերջնահաշվում կնպաստեն դպրոցի վարկանիշային ցուցանիշի աճին՝ խթանելով դեպի դպրոց աշակերտների առավել մեծ ներհոսքը:

Առաջարկվող միջոցառումների արդյունքում ակնկալվում է, որ դպրոցում՝

- կհամախմբվի աշակերտական համակազմը,
- կձևավորվեն նոր ավանդույթներ և կպահպանվեն հները,
- աշակերտները ձեռք կբերեն կյանքի հմտություններ,
- կբարձրանա միջոցառումներին մասնակցելու աշակերտների ցանկությունն ու պատրաստակամությունը:

24.ԴՊՐՈՑԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԶԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ, ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դպրոցի զարգացման ծրագրի գնահատումը ծրագրի գործողություններով պլանավորած և իրականացված արդյունքների համեմատման գործընթացն է:

Որպես գնահատման գործիքներ պետք է ծառայեն յուրաքանչյուր գործողության առանձնահատկությունից բխող ցուցանիշները, որոնց միջոցով պետք է չափվեն ակնկալիքների կատարողականները, այլ կերպ ասած, դպրոցի զարգացման ծրագիրն իրականացնող ու վերահսկող շահառուները (դպրոցի կառավարման և խորհրդակցական մարմինները)՝ գործողությունների արդյունքներ բավարարվածության աստիճանը:

Ցուցանիշները ամբողջացնում, ամփոփում են մեծ ծավալի վիճակագրական տվյալները և տալիս են իրավիճակի ընդհանուր պատկերը: Ցուցանիշները անհրաժեշտ են նաև ժամանակի ընթացքում դպրոցի գործունեության մեջ տեղի ունեցող փոփոխությունները, ուղղությունները բացահայտելու և գնահատելու համար:

Դպրոցի զարգացման ծրագրի վերահսկողությունը իրականացնում է դպրոցի խորհուրդը՝ հանրակրթության ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրության համաձայն: Ծրագրի իրականացման վերահսկողության ամենաարդյունավետ միջոցը 5-ամյա ծրագրի հիման վրա կազմված դպրոցի գործունեության տարեկան աշխատանքային պլանների կատարողականներն են:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆՁՆԱԿԱԶՄ

ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐ

